

УДК 371.31:004

*О.П. Пінчук, к. пед. н. (Інститут інформаційних технологій і засобів
навчання НАПН України, Київ)*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ ЗНЗ

Інформатизація загальноосвітньої школи, що набуває у ХХІ столітті нових рис, активізація інтеграційних процесів упровадження ІКТ у навчання, зростання доступності засобів мультимедійних технологій та послуг використання ресурсів Інтернет, а також формування нових освітніх перспектив завдяки використанню соціальних сервісів і технологій хмарних обчислень змінюють наші уявлення про ефективність дистанційного навчання (ДН).

Сьогодні суспільство розглядає можливості системи ДН більшою мірою з позицій комерційної вигоди як сегмент ринку електронних послуг. Проблеми навчання підготовленого персоналу та наявності відповідного науково-методичного, системотехнічного, фінансового забезпечення дистанційного навчання, як правило, розглядаються мало. Тому вважаємо актуальним науково обґрунтоване проектування, дослідження та впровадження мережі ресурсних центрів дистанційної освіти учнів ЗНЗ.

Створення та функціонування ресурсних центрів дистанційної освіти школярів, на нашу думку, сприятиме розв'язанню протиріч:

- між зростаючою дивергенцією освіти в різних регіонах, освітніх установах і уніфікацією освіти на основі освітніх стандартів;
- між стихійним зростанням освітніх ресурсів Інтернет у вільному доступі та їх якістю, науковістю, здатністю ефективно задовольнити пізнавальні потреби користувачів інформаційного освітнього простору;
- між необхідністю проведення оцінки якості, сертифікації, моніторингу освітніх веб-ресурсів і недостатньою розробленістю теоретичних основ

для цього, наукових підходів, відсутністю узагальненого досвіду їх практичної реалізації.

Ресурсний центр дистанційної освіти має створюватися як освітня організація або окремий її підрозділ, який створює власні, а також поширює запозичені *навчальні матеріали* для ДН; *контролює якість* навчальних матеріалів; *забезпечує зв'язок* між тими хто створює навчальні матеріали та тими, хто їх використовує; *забезпечує отримання сертифікатів*; організовує та здійснює підвищення *кваліфікації педагогів* відповідно появи нових технологічних рішень та типів ресурсів; надає структуровані *навчальні ресурси* відповідно потреб навчального процесу.

Світова практика дистанційного навчання дітей шкільного віку свідчить про створення в ресурсних центрах дистанційної освіти можливостей надання додаткових послуг, таких як: надання в позику ноутбука з новітнім програмним забезпеченням; підключення до Інтернет; технічна підтримка; асистентська допомога під час роботи з комп'ютером та он-лайн заняття; складання звітів для батьків про хід навчання; надання індивідуальних інструкцій від вчителів за предметом вивчення; індивідуальне коментування вчителя; планування розкладу іспитів для зареєстрованих учнів; підтримка зв'язку з вчителями по телефону, електронній пошті та в чаті, збагачення медіа навчальних засобів для використання шкільними вчителями.

При формуванні кадрового складу повинна враховуватися структура центру та функціонал обов'язкових компонентів, таких як: управління, навчально-плануючий та навчально-методичний відділи, відділ технічної підтримки, відділ маркетингу та реклами. Наприклад, методисти ДН навчально-плануючого відділу – розробка навчально-програмної документації та комплектів навчальних матеріалів, організація експертизи та сертифікація мультимедійних навчальних продуктів. Навчально-методичний відділ: тьютори – менеджери навчального процесу – розсилання контрольних робіт, перевірка та

оцінювання робіт, тестування, допуск до екзаменів; учителі – проведення навчальних занять різного типу, експертиза навчальних матеріалів. Відділ технічної підтримки: обслуговування техніки та програмного забезпечення, системне адміністрування, розроблення мультимедійних навчальних продуктів.

На нашу думку, для розвитку та ефективного з токи зору результативності навчання за типом «Учень – Інтернет – Центр» необхідно вирішити цілу низку як педагогічних так і технічних проблем. Серед яких, наприклад, визначення типу організації мережі ресурсних центрів дистанційної освіти: регіональний (використовуючи інфраструктуру регіону) або з використанням можливостей технологій хмарних обчислень.